

Spoljna trgovina je oblast puna paradoksa. To će zapaziti svaki početnik, svršeni student ekonomije, na početku svoje karijere u spoljnoj trgovini. I to nije slučaj samo na našim prostorima. Slično se dešava i u visokorazvijenim privredama. U čemu se ogledaju ovi paradoksi?

Spoljnotrgovinski posao je vrlo kompleksan sa ogromnim brojem učesnika u poslu. Sve faze od inicijalne do realizacije zahtevaju, kako praktično, tako i teorijsko znanje. Međutim, i u ranijem periodu, a naročito tokom deset poslednjih godina dvadesetoga veka, spoljna trgovina je predstavljala izazov za sve, pa i za one, koji se njome nikada nisu bavili, odnosno, nisu posedovali ni teorijska ni praktična znanja iz ove oblasti. Može se reći, ni komplikovanije oblasti ekonomske aktivnosti ni veće potrebe za improvizacijom.

I dok se u periodu socijalizma i društvenog vlasništva nad spoljnotrgovinskim preduzećima zakonom uslovljavao stepen i vrsta obrazovanja kadrova zaposlenih u spoljnotrgovinskim preduzećima, u periodu tranzicije je ova praksa napuštena i izbor kadrova prepušten vlasnicima spoljnotrgovinskih firmi, uz obrazloženje da će oni za sebe izabrati najbolje. Međutim, praksa pokazuje da su u velikom broju novih, malih i srednjih, spoljnotrgovinskih firmi zaposleni kadrovi bez elementarnih stručnih znanja iz oblasti ekonomije a kamoli spoljne trgovine.

Upravo radi popunjavanja praznine, koju osećaju oni koji se nikada nisu bavili spoljnom trgovinom, a silom prilika rade na spoljnotrgovinskim poslovima i kojima to nije osnovna struka, kao i onih koji imaju izvesna ekonomska znanja iz drugih oblasti a žele da saznaju više o spoljnoj trgovini, nastala je knjiga koja je pred Vama.

Knjiga *Spoljnotrgovinsko poslovanje* po svome obimu i celovitosti prevazilazi okvire udžbeničke literature neophodne za predmet, Spoljnotrgovinsko poslovanje, koji predajem na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Ova knjiga predstavlja sintezu mog dugodišnjeg praktičnog iskustva stečenog na spoljnotrgovinskim poslovima i teorijskih saznanja do kojih sam došla tokom svoje profesorske karijere.

Iskreno se nadam da će knjiga *Spoljnotrgovinsko poslovanje* biti od podjednake koristi kako studentima Ekonomskog fakulteta i viših škola koji izučavaju oblast spoljne trgovine tako i svim privrednicima koji čine prve korake u spoljnoj trgovini.

Želim da istaknem da veliku zahvalnost za nastanak ove knjige dugujem profesoru dr Mladenu Kovačeviću, koji je tokom svoje profesorske karijere na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, teorijski postavio osnove izučavanju spoljne trgovine kroz predmet *Organizacija i poslovanje u spoljnoj trgovini*. Profesor Kovačević je svojim stručnim savetima i recenzentskim sugestijama doprineo finalizaciji konačne verzije knjige.